
⁴⁹. Zie: V. Hepp, 'De bijbelvertaling op het agendum', *De Reformatie*, 7, 20 mei 1927, 265; 'Een nationale bijbel?', *De Reformatie*, 22 juli 1927, 333-334.

⁵⁰. Van Veldhuizen aan Grosheide, 9 december 1926. *Archief-Grosheide*. Vgl. Van Veldhuizen aan Grosheide, 9 maart 1928: 'Ook ik moet voortdurend op elk woord of gebaar letten om hem [Brouwer] niet te ontstemmen', schreef hij Grosheide. 'Het is heel moeilijk. Maar nu het NBG wil, dat we het samen vinden, die ik er alle mogelijke pogingen voor. Met u was ik al een heel eind opgeschoten, als wij het konden doen samen.' *Archief-Grosheide*.

⁵¹. Grosheide aan Van Veldhuizen, [maart/april 1928]. *Archief-Bijbelgenootschap*, nr. 289.

⁵². A.M. Brouwer aan jhr. H.L. Quarles van Ufford, 26 april 1928. Vgl. Brouwer aan Van Veldhuizen, 4 maart 1928: 'Tegen Grosheide's bezwaar betreffende het lidwoord in Matth. 3:12 heb ik overwegend bezwaar. We hebben niet te vragen wat concilies of 'orthodoxen' willen, maar wat in den bijbel staat.' Grosheide aan Van Veldhuizen, 6 maart 1928: 'Neen, natuurlijk hebben we niet te vragen, wat de orthodoxen of de concilies willen. De vraag is, wat staat er? Maar men kan van oordeel zijn, dat de exegese der concilies *primo juist* is en daarom behoort gekozen te worden en *secundo* om praktische re-

1917 had ingenomen tegenover het project van Van Veldhuizen. De afzijdigheid van Greijdanus en Ridderbos werd niet publiek, maar tot ergernis van bestuurders van het Bijbelgenootschap ontvond Hepp, de dogmaticus van de Vrije Universiteit, in 1927 in *De Reformatie* het project en pleitte hij voor een gereformeerde bijbelvertaling.⁴⁹

Aan ethische zijde waren er evenzeer aarzelingen om aan het project van het Bijbelgenootschap mee te werken. De reeks *Tekst en uitleg* was voor wat betreft het Nieuwe Testament in 1925 voltooid. In 1926 had Brouwer zich bereid verklaard samen met Van Veldhuizen een ontwerp-vertaling van het Nieuwe Testament te verzorgen, waarbij Grosheide als tertius eventuele knopen zou doorhakken. De twee hoogleraren traden meer op als rivalen dan als collega's. In december 1926 kwam hun gezamenlijke vertaling van Filippenzen gereed, maar beiden waren ontevreden over de samenwerking. Van Veldhuizen verzuchtte tegenover Grosheide: 'Het wordt niets met de samenwerking tusschen Brouwer en mij. Hij blijft van zijn persoonlijke vertaling uitgaan als het eenig denkbare voor hem. Hij heeft er zes jaar aan gewerkt en zijn kolleges op gegrond en kan zich niet voorstellen, dat wij beiden met anderen dit zooveel jaren langer hebben gedaan.'⁵⁰ Hun samenwerking liep tenslotte spaak, toen de als tertius aangewezen Grosheide op één punt niet op grond van de tekst, maar om principiële redenen koos tegen Brouwers vertaling en daarin werd bijgevallen door Van Veldhuizen. Brouwer weigerde dit argument te aanvaarden, maar Grosheide hield voet bij stuk: 'Nu hebben we aan Brouwer (...) de volle maat toegemeten en het blijft spektakel. Ik heb geen lust aan een paar jaar kibbelen', schreef hij ter toelichting aan Van Veldhuizen, 'en ook niet om de gereformeerden op de manier van Brouwer geheel te laten wegcijferen.'⁵¹ Brouwer zond daarop een bedankbrief aan het Bijbelgenootschap, waarin hij schreef: Grosheide's 'opvatting, die zich bij de exegese (en de vertaling) laat leiden door traditie en confessie en niet alleen door den Griekschen tekst, staat zoo lijnrecht tegenover mijn opvatting van wat er bij een vertaling geoorloofd is, dat het mij niet mogelijk is, daar overheen te komen'.⁵²

Vanaf dit moment werden voor wat betreft het Nieuwe Testament binnen het Bijbelgenootschap de vertalingen van Van Veldhuizen het uitgangspunt voor de Nieuwe Vertaling die ten slotte in 1951 officieel werd gepresenteerd. Deze vertaling draagt in diverse opzichten een compromis-karakter. In de eerste plaats omdat ze geschikt moest zijn voor huiselijk en voor kerkelijk gebruik, voorts omdat het een wens was dat ze dicht bij de tekst van de Statenvertaling zou blijven, maar – en dat wekt in het licht van dit artikel geen verbazing meer – ook omdat ze ethischen en gereformeerden